

Dosarul nr.2r-325/22
2-20061801-01-2r-23062022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – M. Frunze
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Buhnaci, M. Guzun

DECIZIE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Andrei Munteanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Rotarciuc
împotriva lui Andrei Munteanu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere
și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea lui Andrei Munteanu cu privire la repunerea în termenul de declarare
a apelului, s-a restituit cererea de apel depusă de Andrei Munteanu împotriva hotărârii
din data de 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 05 iunie 2020 Elena Rotarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Andrei Munteanu, prin care a solicitat încasarea datoriei restante la împrumutul
acordat la data de 04 februarie 2017, în sumă de 2 373,43 euro, dobânda de întârziere
în sumă de 407,19 euro, iar în total suma de 2 780,62 euro și a cheltuielilor de judecată.
(f.d. 4-5)

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din data de 17 noiembrie 2021
a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Rotarciuc, a încasat
din contul lui Andrei Munteanu, în beneficiul Elenei Rotarciuc, suma de 2 373,43 euro
cu titlu de datorie, suma de 375,59 euro cu titlu de dobândă de întârziere, care urmează
a fi convertiți în valută națională la data executării hotărârii, suma de 1 618,40 lei cu
titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat și suma de 2 000 lei cu titlu
de cheltuieli de asistență juridică. În rest, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare
în judecată. (f.d. 100,105-112)

La 04 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Andrei Munteanu a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, printre altele, solicitând
repunerea în termen a apelului declarat. (f.d. 115)

Prin încheierea din data de 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins
cererea lui Andrei Munteanu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului,

s-a restituit cererea de apel depusă de Andrei Munteanu împotriva hotărârii din data de 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.124-127)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Andrei Munteanu, prin care a solicitat casarea încheierii din data de 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri privind repunerea apelului în termen și remiterea cauzei la instanța de apel. (f.d. 128-129)

În motivarea recursului Andrei Munteanu a menționat că instanța de apel la emiterea încheierii nu a examinat toate aspectele și circumstanțele importate care au dus la depășirea termenului de declarare a apelului.

În susținerea solicitării privind repunerea în termen a apelului Andrei Munteanu a indicat că referitor la termenul de contestare a fost dus în eroare de către instanța de fond, care nu i-a explicat acest drept, iar din lipsa surselor financiare a fost în imposibilitate de a angaja un avocat pentru o consultație juridică calificată referitor la modul de atac a hotărârii instanței de fond.

Andrei Munteanu a subliniat că cererea cu privire la eliberarea hotărârii motivate a fost depusă imediat, deci din start acesta nu a fost de acord cu hotărârea emisă, însă greșierul i-a explicat că după primirea hotărârii motivate va avea posibilitate să declare apel.

Recurentul a relatat că constatarea instanței de apel precum că a acționat cu reavoință este eronată, ori pe tot parcursul procesului s-a interesat de soarta dosarului, adresând întrebări instanței, prin intermediul greșierului, care este modalitatea de declarare a apelului, a întreprins toate măsurile posibile pentru a respecta procedura de contestare.

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 04 mai 2022. Potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa de e-mail „ana.rosu@justice.md”, încheierea instanței de apel a fost notificată electronic lui Andrei Munteanu la 17 iunie 2022. (f.d. 132)

Recursul declarat de către Andrei Munteanu la 16 iunie 2022, este în termen.

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că la 17 noiembrie 2021, în prezența lui Andrei Munteanu, Judecătoria

Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Rotarciuc împotriva lui Andrei Munteanu privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 100,105-112)

La 04 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Andrei Munteanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii în limita la 7 767 lei. (f.d. 115)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 04 mai 2022 a respins cererea lui Andrei Munteanu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, a restituit cererea de apel depusă de Andrei Munteanu, ca fiind depusă în afara termenului legal. (f.d.124-127)

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111, alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Colegiul reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în prezența lui Andrei Munteanu la 17 noiembrie 2021. (f.d.100).

Respectiv, prin prisma art. 111, alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 18 noiembrie 2021, iar data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 17 decembrie 2021, ora 24.00, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual. Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, Andrei Munteanu a declarat apel abia la data de 04 februarie 2022, mult peste termenul legal.

În altă ordine de idei, Colegiul desprinde că în conformitate cu prevederile art. 362, alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul autentic al normelor art. 362, alin. (3) și art. 116, alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeieri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție *sine qua non* pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

O altă condiție care trebuie respectată este ca cererea de repunere în termen să fie depusă nu mai târziu de 30 de zile, calculate din ziua în care partea a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În condițiile speței, Colegiul apreciază ca neîntemeiate argumentele invocate de Andrei Munteanu în susținerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, și anume că a omis termenul de atac, deoarece instanța de fond nu i-a explicat de când începe a curge termenul de apel, totodată, fiind dus în eroare precum că apelul urmează a fi depus după recepționarea hotărârii motivate.

Instanța de recurs subliniază că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii. Prin urmare, momentul notificării/comunicării hotărârii motivate nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Importanța termenelor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din lucrările dosarului rezultă că Andrei Munteanu a fost prezent la pronunțarea hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, tot atunci primind dispozitivul hotărârii.

În această consecvență, Colegiul consideră că Andrei Munteanu nu poate invoca faptul că a omis termenul deoarece instanța de fond nu i-a explicat de la ce dată începe a curge termenul de atac, ori din dispozitivul hotărârii rezultă fără echivoc că hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data *pronunțării dispozitivului*.

Andrei Munteanu în caz de dezacord cu hotărârea instanței de fond urma să se asigure de respectarea termenului de atac și să depună apel nemotivat în termen, iar ulterior după recepționarea hotărârii motivate, prin prisma art. 365, alin. (1¹) din Codul de procedură civilă să depună printr-o cerere de apel suplimentară motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin urmare, respingerea cererii depuse de către Andrei Munteanu privind repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului a survenit ca sancțiune procedurală pentru neglijarea de către acesta a îndeplinirii obligațiilor sale procedurale.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului. Respectiv, instanța de apel just a ajuns la concluzia netemeinicii cererii depuse de către Andrei Munteanu cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a apelului împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Andrei Munteanu.

Se menține încheierea din 04 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Rotarciuc împotriva lui Andrei Munteanu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas